

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/437/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713216021
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Jombíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713216021.2

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Evou Jombíkovou vo veci starostlivosti o mal. L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom u starej matky Q. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX/XX, Z. U., zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. U. 2, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou Danielou Tažkou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Brezno, Kuzmányho 4 a L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, zastúpený opatrovníkom I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Matka maloletého podaným návrhom žiadala zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a maloletého zveriť do jej starostlivosti s odôvodnením, že maloletý pochádza z jej mimomanželského pomeru s L. U., otcovstvo bolo uznané na základe krvných testov. V roku 2006 bol rozsudkom OS Zvolen 5P475/2005-44 zverený do náhradnej starostlivosti jej matky, nakoľko ju matka vyhadzovala z domu a brala od nej materskú, nemala kam ísť a nemala sa ako o syna postarať. Musela ho nechať u nej. Sľubovala, že jej ho vráti, že si ho nechce nechať a nakoniec požiadala o náhradnú osobnú starostlivosť, o čom vôbec nevedela, na súde nebola, lebo nevedela, že nejaký súd bol. Matka jej trhala poštu v čase, keď mala u nej trvalý pobyt. Matka už jeho výchovu nezvláda, stále po ňom kričí, nevie sa s ním naučiť, nemá s tým skúsenosti, pretože ich ako malé deti dala do detského domova. Nemá žiadny príjem, žije z peňazí na jej syna. Stále sa háda so svojou matkou, nechce jej maloletého dávať, jeho učiteľke zakázala, aby sa s ním mohla stretnúť v škole. Keď príde za maloletým aj so svojím druhom, ktorého volá otec aj keď s ním nie je tak sú maximálne spolu hodinu. Syn spí v jednej posteli s druhom jej matky, ktorý je chorý, má problémy s očami, vôbec sa neumýva, za šesť rokov mu nekúpili žiadnu posteľ, všetko, čo mu za tie roky kúpila zobrala jej matka do záložne. Stále sú v konflikte ohľadne maloletého. O maloletého sa chce starať a byť stále s ním z toho dôvodu žiadala maloletého zveriť predbežne do jej starostlivosti. Býva s druhom v dvojizbovom dome s kuchyňou, ktorý kúpil jej druh v U., má stavebnú firmu, pracuje v L., má príjem 1.000,- Eur mesačne. Je t.č. nezamestnaná, poberá sociálne dávky 62,- Eur mesačne, je presvedčená, že výchovu maloletého zvládne nakoľko chce byť u nej, v domácnosti má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti. Maloletý navštevuje prvý ročník ZŠ vo Z., výdavky spojené so školou nemá žiadne. Je zdravý, nemá s ním problémy, navštevuje pediatrickú ambulanciu MUDr. T. vo Z. U.. Uvedené skutočnosti žiadala predbežným opatrením maloletého odovzdať do jej osobnej starostlivosti a rozsudkom zveriť do osobnej starostlivosti, čím došlo k rozsudku OS Zvolen 5P/475/05-44 zo dňa 26.04.2006.

Matke bol v priebehu pojednávania ustanovený opatrovník, nakoľko sa v mieste bydliska nezdržiava, pričom opatrovník sa pojednávania nezúčastnil, preto sudca podľa § 101 ods. 2. O.s.p., konal a rozhodoval v jeho neprítomnosti.

K výsluchu otca pred dožiadaným súdom (v čase, keď súdu nebolo známe, že je pozbavený spôsobilosti na právne úkony), súd zistil, že s návrhom nesúhlasí, pozná aká je matka, berie drogy, je prostitútkou. To, čo napísala sú klamstvá, myslí si, že by nebola schopná postarať o maloletého, nevie sa postarať o seba, nevie dokonca ani nič variť. Myslí si, že by nebola schopná sa postarať o maloletého. Chce, aby zostal v starostlivosti matky navrhovateľky, tam kde je teraz. Je slobodný vo výkone trestu, je pracovne zaradený, čo si zarobí, všetko mu strhnú. Vo K. vlastní dom, nevie kde sa presne nachádza. Adresu vie neskôr doložiť. Vyživovaciu povinnosť má voči maloletému L., platí na neho 50,- Eur mesačne. Syna ani nikdy nevidel, darčeky mu neposiela, nakoľko nemá takú možnosť. Súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

Z výsluchu starej matky súd zistil, že s návrhom nesúhlasí, pretože matka je toho času v B., má tam prácu. Naposledy syna navštívila pred mesiacom. O termíne pojednávania ju telefonicky informovala, pričom uviedla, že nemôže prísť kvôli práci. Výživné platí vo výške 25,- Eur. Za otca platí výživné sociálna poisťovňa taktiež 25,- Eur. Žije s druhom, ktorý jej pomáha s maloletým, učí sa s ním. Na rodičovské združenia chodí ona. Tento navštevuje druhý ročník ZŠ, učí sa na samé jednotky, platí mu obedy, desiaty. Sociálku má vo výške 62,50 Eur mesačne. Naďalej chce maloletému zabezpečovať starostlivosť ona.

Kolíznym opatrovníkom sa pridržiava písomnej správy o šetrení pomerov pričom doporučil návrh matky zamietnuť, maloletého ponechať v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Uviedol, že obidvaja rodičia majú stanovené výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na maloleté dieťa, pričom za otca túto vyživovaciu povinnosť plní ÚPSVaR.

Súd výsluchom účastníkov, rozsudkom OS Zvole 5P475/05, uznesením OS Levice 7P31/2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre 9CoP37/2013, správou o šetrení pomerov, správami zadováženými v priebehu pojednávania zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom OS Zvolen 5P475/05-44 zo dňa 18.04.2006 súd maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. T., matku zaviazal platením vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. V tom čase otcovstvo k maloletému nebolo určené.

Uznesením OS Levice 7P31/2012-8 zo dňa 07.01.2013 súd návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia vyhovel, maloletého predbežne odovzdal do starostlivosti matky a to až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Pri rozhodovaní vychádzal súd z podaného návrhu, z ktorého je zrejme, že existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa, ktorá je v jeho záujme. Poukázal na zákon o rodine, kde vzťahy rodičov a detí súčasný právny systém považuje za primárne a uprednostňuje ich pred vzťahmi detí a inými blízkymi osobami, že matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu a starostlivosť pre maloletého, ktorý má vytvorené pozitívne citové väzby, na druhej strane bytové podmienky u starej matky maloletého sú nevyhovujúce potrebám maloletého. Súd vychádzal tiež zo zistenia, že ponechanie maloletého v starostlivosti starej matky by bolo pravdepodobne na úkor jeho zdravého vývinu a výchovy. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie stará matka, pričom Krajský súd v Nitre uznesením 9CoP37/2013-38 zo dňa 11.06.2013, uznesenie súdu I.st. zmenil tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia súd zamietol. Odvolací súd v rámci rozhodnutia dospel k právnomu záveru, že v danom prípade neboli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia do starostlivosti matky, ktorá sa nachádza na neznámom mieste. Z písomného vyjadrenia opatrovníka dieťaťa ako aj zo správy ZŠ, ktorý maloletý navštevuje a posudku, že aká jednoznačne vyplýva, že tvrdenia matky v návrhu nie sú pravdivé, pretože stará matka sa o maloletého riadne stará, v jej starostlivosti neboli viacnásobným šetrením zistené žiadne nedostatky, domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku, hygiena domácnosti na požadovanej úrovni, dieťa má vlastné lôžko, dostatok ošatenia, chodí do školy pravidelne, na vyučovanie je pripravený, v škole

dosahuje dobré výsledky, vymeškané hodiny má iba v dôsledku choroby. Do školy ho sprevádza stará matka, ktorá ho aj osobne vyzdvihne. Spolupráca so školou a starou matkou je na veľmi dobrej úrovni. Z uvedeného možno vyvodiť, že maloletý býva so starou matkou, v jemu dôvernom známom prostredí, teda prostredie, na ktoré je zvyknutý, kde má zabezpečené všetky podmienky na svoj zdravý vývin a nebolo by na jeho prospech, aby bol z tohto prostredia vytrhnutý. To, že záujem matky nie je ozajstný dokumentuje aj tá skutočnosť, že v súčasnej dobe sa opäť nachádza na neznámom mieste, pričom jej pobyt sa nepodarilo zistiť ani prvostupňovému súdu prostredníctvom viacerých šetrení, preto jej musel byť ustanovený opatrovník. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.06.2013.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že stará matka bola naposledy v evidencii uchádzačov od 09.03.2011 do 31.07.2013.

Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov súd zistil, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ich ústave, pričom predpokladaný koniec trestu má stanovený na termín 25.04.2034. Je pracovne vyradený od 25.11.2013.

Zo správy ÚPSVaR súd zistil, že stará matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke od 01.06.2009 vo výške 62,50 Eur, poberanie trvá.

Zo správy o povesti otca súd zistil, že otec je zbavený svojprávosti. Majetkové a rodinné pomery nie sú známe.

Zo správy ÚPSVaR Levice súd zistil, že otec nepoberá žiadnu sociálnu peňažnú dávku.

Správou o povesti starej matky súd zistil, že táto býva v spoločnej domácnosti so svojim druhom a dospelým synom L. T., je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi, minulá rok požiadala o náhradné výživné na zvereného vnuka L. T., keďže otec si neplnil vyživovaciu povinnosť. V obci nevlastní žiadny hnutelný ani nehnuteľný majetok, dlhuje poplatok za vývoz a likvidáciu komunálneho odpadu. Na verejnosti sa správa primerane.

Zo správy mesta Zvolen súd zistil, že matka je naďalej prihlásená k trvalému pobytu na adrese V. U. X a to od 22.08.2011.

Zo správy o šetrení pomerov súd zistil, že maloletý žije v spoločnej domácnosti so starou matkou, jej druhom, okrem nich v domácnosti žije aj dospelý syn L. T. s družkou a s maloletým synom. Stará matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi 62,50 Eur, opakovaný príspevok na dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti 83,87 Eur a rodinné prídavky 23,10 Eur, jej druh je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá v sume 300,- Eur, syn je nezamestnaný, je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, jeho družka je na materskej dovolenke, žijú v rodinnom dome, ktorý pozostáva z dvoch izieb a kuchyne, jednu izbu obýva dospelý syn, druhá slúži pre starú matku, jej druhu a maloletého. Počas návštevy stará matka preukázala dostatok ošatenia, ktoré sa nachádzalo vzorne uložené v skrini, bolo čisté, maloletý má vlastné lôžko. Domácnosť je zariadená a udržiavaná v čistote a poriadku, hygiena je na požadovanej úrovni. Šetrenie bolo vykonané námatkovo bez ohlásenia. V rodine neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého.

Maloletý bol právoplatným rozsudkom zaradený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z dôvodu, že matka syna opustila, otcovstvo nebolo zistené. Rozsudkom OS Galanta 7C183/2006 zo dňa 15.04.2008 súd určil, že L. U. je otcom maloletého. Týmto rozsudkom ponechávam maloletého v osobnej starostlivosti starej matky a zároveň mu určil povinnosť prispievať na výživu v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa počnúc dňom 25.03.2005. Nakoľko si otec dobrovoľne neplnil vyživovaciu povinnosť, stará matka požiadala o vyplácanie náhradného výživného, ktoré je jej vyplácané od 01.11.2012 v sume t.č. 27,13 Eur. Od zverenia maloletého do náhradnej osobnej

starostlivosti súd v domácnosti vykonával opakované šetrenia rodinných pomerov, pričom nikdy neboli zistené nedostatky, zabezpečenie osobnej starostlivosti, čo konštatoval aj Krajský súd v Nitre. Taktiež, čo sa týka školy, šetrenia sa stotožňujú s odôvodnením Krajského súdu v Nitre.

V októbri 2012 si matka zobrala syna na pár dní do svojej domácnosti, pričom počas tohto obdobia opustila túto domácnosť s druhom a dieťa nechala ďalším ľuďom, ktorých nepoznal, bál sa, že sa mama nevráti. Táto situácia veľmi zle vplývala na psychiku maloletého, stále mal obavu, že sa to bude opakovať a mama ho bude opäť zoberie. Matka v čase šetrenia bývala u svojej priateľky v X.. Dňa 20.12.2013 prišla pre maloletého, zobrala si ho do tejto domácnosti. Dňa 30.12.2013 opäť syna priniesla syna starej matke chorého, s ktorým následne musela navštíviť pohotovostnú službu nakoľko dieťa malo zápal pľúc, z čoho sa ešte v súčasnosti lieči. Stará matka uviedla, že dňa 10.01.2014 idú na kontrolu, následne by mal nastúpiť do školy. Maloletý po čase šetrenia uviedol, že je spokojný v domácnosti starej matke, nemá záujem odísť z tejto domácnosti a nechce ísť bývať k svojej matke. Stará matka uviedla, že návrh matky sa nezakladá na pravde, pričom táto chodí do zahraničia kde si privyrába prostitúciou. Tiež nežije usporiadaným životom, je podmienene odsúdená za krádež v obchode kde odcudzila alkohol, je závislá na omamných látkach. Vzhľadom na uvedené skutočnosti doporučuje návrh zamietnuť.

Potvrdením sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava súd zistil, že otec je poberateľom invalidného dôchodku z mladosti v sume 298,60 Eur, z ktorého sa mu vykonávajú zrážky v sume 262,45 Eur mesačne.

Zo spisu OS Galanta súd zistil, že otec maloletého bol rozsudkom OS Levice 11Nc305/96-29 zo dňa 26.09.1996 pozbavený spôsobilosti na právne úkony, pričom naposledy za opatrovníka mu bol ustanovený uznesením OS Galanta 13P/323/2011-23 zo dňa 01.03.2012 I. U., nar. XX.XX.XXXX bytom P. XX.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že nie sú splnené zákonné podmienky k zmene predchádzajúceho rozhodnutia, nakoľko súd v konaní nemal preukázané, že by starostlivosť o maloletého zo strany starej matky nebola na požadovanej úrovni, navyše súd mal v konaní preukázané, že matkin záujem o dieťa nie je ozajstný, nakoľko táto sa vmieste trvalého bydliska nezdržiava, jej pobyt je neznámy, súd taktiež nemohol zistiť jej majetkové pomery ani príjmy, aby mohla zabezpečiť primeranú starostlivosť. Navyše súd prihliadol aj na vyjadrenie maloletého, že naďalej chce ostať v prostredí starej matky.

Z uvedených dôvodov vychádzajú zo správy o šetrení pomerov s prihliadnutím aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka návrh matky zamietol.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).